

Marsalkka
Mannerheimin
ratsastajapatsas

Esirippu/
Ida Aalbergin
muistomerkki

Oma maa
mansikka

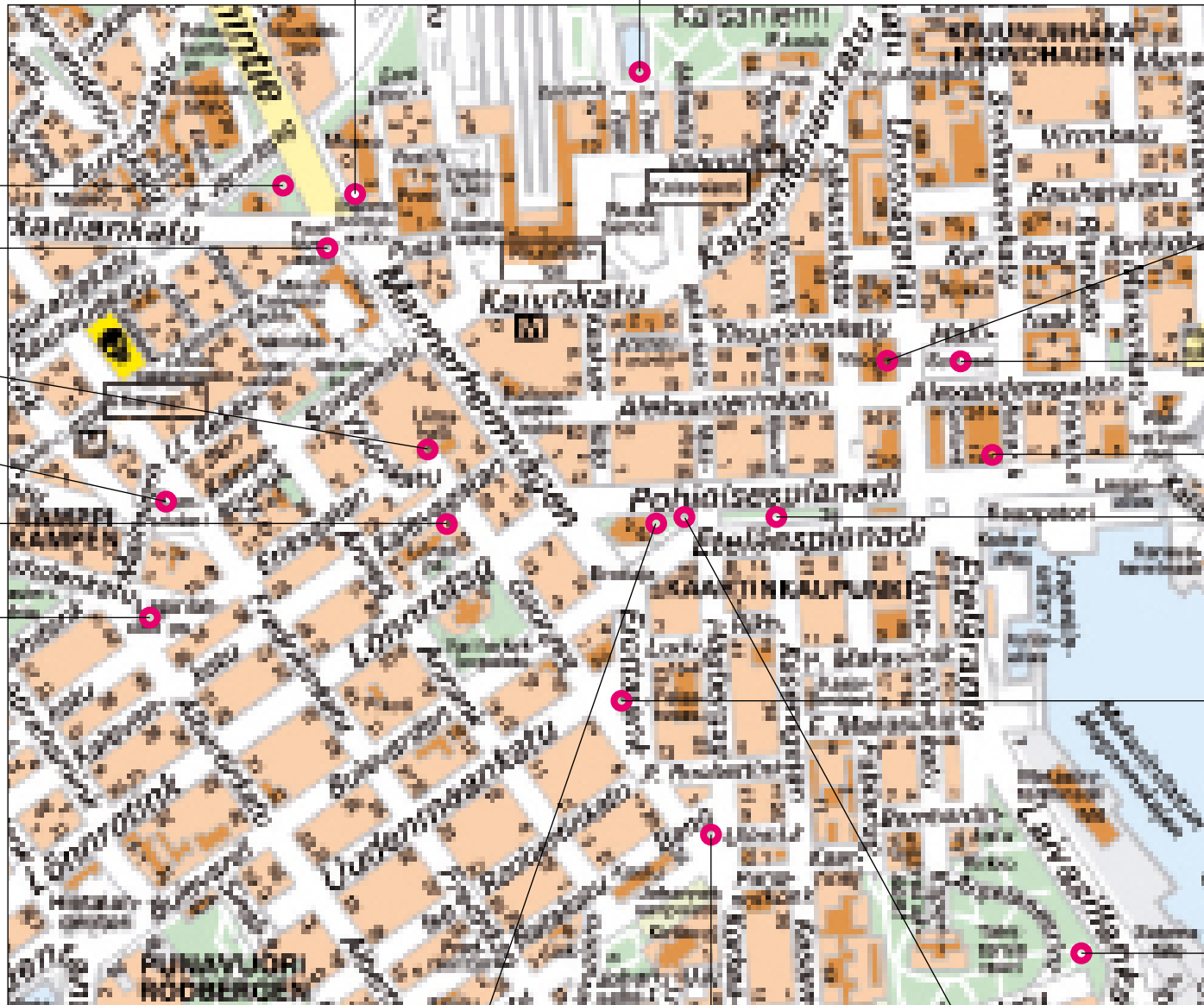
Itä ja länsi/
J.K. Paasikiven
muistomerkki

Keidas 1

Epigrammeja
Helsingin kaupungin
jalankulijoille

Odottamaton
vieras

Ihminen nousee
roskalaatikosta/
Arvo Kustaa
Parkkila

Taru ja totuus

Topelius ja lapset

Eino Leino

Lisätietoja: hamhelsinki.fi/veistokset

HAM

Aleksanteri II 1894 Walter Runeberg (1838–1920) ja Johannes Takanen (1849–1885)
Keisarin muistomerkin jalustassa on neljä vertauskuvallista eli allegorista ryhmää. Allegoriat kuvaavat Suomen kansaa neljällä eri tavalla. Keksi omat merkityksesi ko. ryhmille.

Haaksirikkoiset 1898 Robert Stigell (1852–1907)
Teos oli 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa yhteiskunnallisen keskustelun kohteena. Haaksirikkoiset nousi sortokauden venäläistämispöytäkirjojen vastaisen taistelun symboliksi. Mitä patsaan hahmot tekevät? Minkälaisia tunteita eri hahmot kuvaavat?

Keidas 1 1985 Zoltan Popovits (1940–)
Nykyisin ihmiset viettävät paljon aikaa ostoksilla. Keidas 1 on teos Forumiin Yrjönkäytävällä. Se jatkuu kauppakeskuksen ikkunan ulkopuolelle. Teos tuo mieleen japanilaiset kivipuutarhat, jotka ovat zen-mietiskelyä varten. Zen ja shoppaaminen tuntuvat äkkiseltään vastakkaisilta asioilta. Minkälainen taide sinusta sopisi kauppakeskuksiin?

Taru ja Totuus 1932 Gunnar Finne (1886–1952)
Taru ja Totuus aiheutti taidekohun. Teos oli ensimmäinen suurmiehen muistomerkki, joka ei ollut näköispatsas vaan symbolinen viittaus Topeliuksen elämäntyölle kirjailijana ja satusetänä. Mistä erotat, kumpi hahmo kuvaa tarua ja kumpi totuutta?

Eino Leino 1953 Lauri Leppänen (1895–1977)
Eino Leino oli runoilija ja jo aikanaan tunnettu julkisuuden henkilö. Hän vietti mielellään aikaa ravintoloissa ja oli ikuisessa rahapulassa. Eino Leinon patsas katsoo hänen lempiravintolaansa Kämpiä kohti. Kämp oli 1900-luvun alun kulttuurikerman keskeisin illanviettopaikka. Mitä Einolla on vasemmassa kämmenessä? Jos et näe, nouse jalustalle katsomaan. Mitä luulet, että Eino tekisi kädessään olevalla esineellä?

Laokoon-ryhmä, alkuperäinen 50–25 eKr Hagesandros, Polydoros ja Athanodoros, kopio 1800-luvun alusta
Yliopiston päärakennuksen atriumin toisessa kerroksessa on suurikokoinen antiikin veistoksen kipsinen kopio. Veistos oli esillä Suomen ensimmäisessä taidenäyttelyssä vuonna 1845. Minkä eläimen Poseidonin tarun mukaan lähetti tappamaan Laokoonin ja hänen poikansa? Mitä luulet, kumpi taistelun voittaa, Laokoon poikineen vai Poseidonin eläin?

Odottamaton vieras 1939 Wäinö Aaltonen (1894–1966)
Wäinö Aaltonen on maamme julkisen taiteen keskeisimpiä nimiä. Hän hallitsi lähes yksinoikeudella julkista veistotaideita Suomessa 1920-luvun puolivälistä 1950-luvulle. Odottamaton vieras ei kuitenkaan ole veistos vaan seinäreliefi. Mitä reliefissä tapahtuu?

Topelius ja lapset 1909 Ville Vallgren (1855–1940)
Topeliuksen patsaasta käytiin kiista, joka johti siihen, että hänelle pystytettiin kaksi patsasta Topelius ja lapset sekä Taru ja Totuus. Toinen on esittävä, toinen symbolinen. Kuka on suosikkikirjailijasi? Millainen patsas hänelle sopisi?

Ketju 1972 Kimmo Kaivanto (1932–)
Kimmo Kaivannon teos sijaitsee Kaupungintalon ala-aulassa. Tuon ajan teoksissaan Kaivanto käytti aiheena ihmiskehoa ja sen osia. Mitä ihmiskehon osaa Kimmo Kaivanto toistaa teoksessaan Ketju?

Esirippu / Ida Aalbergin muistomerkki 1972 Raimo Utriainen (1927–1994)
Kuuluisalle näyttelijälle Ida Aalbergille tehty muistomerkki Esirippu edustaa käännekohtaa suomalaisessa muistomerkkituotannossa. Se oli ensimmäisiä abstrakteja henkilömuistomerkkejä Sibeliuksen monumentin ohella. Teos on myös harvoja Helsingissä olevia naiselle tehtyjä muistomerkkejä. Kenelle tämän päivän kuuluisuudelle haluaisit muistomerkin Helsinkiin? Miksi? Mihin?

Tellervo Tapion tytär 1928 Yrjö Liipola (1881–1971)
Teos tunnetaan paremmin nimellä Diana-patsas. Samoin kolmikulman puisto tunnetaan Diana-puistona. Veistoksen pystytysvuosi oli Kalevalan toisen painoksen 80-vuotisjuhlavuosi. Tuolloin monet ulkomaisen nimen omaavat suomensivat nimensä. Myös Diana-patsaan nimi suomennettiin Tellervoksi. Antiikin Dianalla on perinteisesti kädessään jousipyssy. Mitä suomalaisella Tellervolla on kädessään? Mikä väline olisi tämän päivän suomalaisuutta käsittelevällä hahmolla kädessä?

Ihminen nousee roskalaatikosta/Arvo Kustaa Parkkila 2001 Oskars Mikäns (1970–)
Teos on näköispatsas Arvo Kustaa Parkkilasta, joka entisenä alkoholistina järjesti ruokaa, hoivaa ja ensisuoja-asunnottomille alkoholisteille. Kenelle muille kuin entisille alkoholisteille pitäisi tehdä muistomerkkejä?

Marsalkka Mannerheimin ratsastajapatsas 1960, Aimo Tukiainen (1917–1996)

Itä ja länsi / J. K. Paasikiven muistomerkki 1980, Harry Kivijärvi (1931–)
Kahdella presidenttiveistoksella on hyvin erilaiset jalustat. Presidentti Haloselle ei vielä ole muistomerkkiä. Pohdi minkälaisen jalustan suunnittelisit Halosen veistokselle. Mistä materiaalista se olisi tehty, voisiko sillä istua jne.?

Oma maa mansikka 2007 Jukka Lehtinen
Suuret mansikan lehdet, kukat ja marjat muistuttavat poptaiteen kokeiluista. Poptaiteessa arkiset asiat tuotiin galleriaan ja nostettiin taideteosten arvoon. Mitä materiaalia teos on? Mistä eri materiaaleista julkisia veistoksia on tehty? Mistä materiaalista itse tekisit veistoksen?

Johan Ludvig Runebergin muistomerkki 1885 Walter Runeberg (1838–1920)
Muistomerkin on veistänyt runoilijan poika Walter Runeberg. Veistäjä on teoksen jalustaan asettanut oman näkemyksensä Suomi-neidosta. Suomi-neidon hahmossa näkyy ajan kielipoliittiset kiistat. Fennomaa-neille eli suomenmielisille Suomi-neito oli kansallispukuinen tyttö. Svekomaniin eli ruotsinmielisten suomineito puettiin turkiksiin muinaisskandinaavisten jumalten tapaan. Mille puolella Walter Runebergin Suomi-neito asettuu?

Epigrammeja Helsingin kaupungin jalankulkijoille 1999, Denise Ziegler (1965–)
Denise Zieglerin teos on Kampintorilla katukaivon kannessa. Siellä täällä keskustaa voi löytää valurautaisia kaivonkansia, joissa on Zieglerin kirjoittama epigrammi. Epigrammi on runouden muoto, jossa lyhyesti, korkeintaan kahdella lauseella, todetaan jotain. Zieglerin runot kertovat hänen siitä paikasta kokemansa hetken. Pysähdy ja katso ympärillesi. Mitä näet? Mitä tapahtuu? Miltä haisee? Kuka liikkuu? Kirjoita ylös Zieglerin runo ja sen viereen lyhyt naseva runollinen toteamus siitä, mitä ympärilläsi on, oma epigrammisi.

HAM